

Asia: VN/5787/2021

Lausuntopyyntö asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian ja toimeenpanosuunnitelman 2022–2026 luonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomionne asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian ja toimeenpanosuunnitelman 2022–2026 luonnoksesta.

Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian uudistamistarve on ajankohtainen, sillä strategiakauden aikana toimeenpannaan Suomen historian mittavin sote-palvelujärjestelmää kehittävä uudistus.

Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia on laaja kokonaisuus, jolla merkittävästi ohjataan sosiaali- ja terveydenhuoltoa yhtenäiseen turvallisuuskulttuuriin. Visio on kunnianhimoinen ja siksi erittäin kannatettava. NÄE haluaa erikseen muistuttaa, että oikea-aikainen hoitoon- ja hoivaan pääsy on elimellinen osa asiakas- ja potilasturvallisuutta. Suomessa kiinnitetään toistaiseksi huomattavan vähän huomiota siihen, miten hoitoon pääsyn viivästyminen vaikuttaa pysyvästi potilaiden terveydentilaan ja arjessa selviytymiseen. Lienee selvää, että hoitojen viivästyminen heikentää potilasturvallisuutta ja esimerkiksi lisää silmäterveydenhuollon osalta tarpeetonta- ja estettävissä olevaa heikkonäköisyyttä ja pahimmillaan jopa näkövammaisuutta. NÄE ry:n mielestä tämän tarkastelukulman pitäisi ehdottomasti sisältyä valmisteilla olevaan strategiaan.

NÄE pitää hyvänä ratkaisuna, että strategian yhteyteen on liitetty toimeenpanosuunnitelma 2022–2026. Se osaltaan edesauttaa merkittävästi tavoitteiden toteutumista heti strategiakauden alusta alkaen.

Huomionne strategiseen kärkeen 1, yhdessä asiakkaiden ja potilaiden kanssa, sekä liitteenä olevaan yksityiskohtaisen toimeenpanosuunnitelman kärkeä 1 koskeviin osuuksiin.

NÄE on ilahtunut, että asiakkaat ja potilaat ollaan ottamassa mukaan niin kansallisen tason suunnittelu- ja kehittämistoimintaan kuin hyvinvointialueiden ja toimintayksiköiden palveluiden rakentamiseen. NÄE esittää, että edellisten lisäksi mukaan otettaisiin myös palveluita tuottavien yritysten- sekä järjestöjen edustajia

Huomionne strategiseen kärkeen 2, hyvinvoivat ja osaavat ammattilaiset, sekä liitteenä olevaan yksityiskohtaisen toimeenpanosuunnitelman kärkeä 2 koskeviin osuuksiin.

Sote-henkilöstön työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden kehittäminen on tärkeä osa asiakas- ja potilasturvallisuustyötä. Strategian tavoitteet ja toimeenpanosuunnitelmassa esitetyt keinot ovat kannatettavia. Turvallisuusosaamisen varmistaminen ja sen lisääminen läpi työuran on erinomainen strateginen tavoite.

Huomionne strategiseen kärkeen 3, turvallisuus ensin kaikissa organisaatioissa, sekä liitteenä olevaan yksityiskohtaisen toimeenpanosuunnitelman kärkeä 3 koskeviin osuuksiin.

Turvallisuuskulttuurin kehittämisen nostaminen yhdeksi strategian kärjeksi on tärkeää. Myös sen osalta kehittämistyölle täytyy asettaa konkreettiset tavoitteet, joiden toteutumista tulee arvioida strategiakauden kuluessa säännöllisesti. Tavoitteisiin pääsemisen tueksi olisi päätettävä myös kansallisesti yhtenäisistä seurannan mittareista. Mittariston tietojen tulee olla julkisia.

Huomionne strategiseen kärkeen 4, parannamme olemassa olevaa, sekä liitteenä olevaan yksityiskohtaisen toimeenpanosuunnitelman kärkeä 4 koskeviin osuuksiin.

Avoin ja julkinen raportointi poikkeamista sekä toimenpiteistä niiden korjaamiseksi on välttämätöntä toiminnan vertaiskehittämiseksi ja kansallisen tilannekuvan ylläpitämiseksi.

Huomionne strategian vahvistamme ja luomme edellytykset turvallisuustyölle -osuuteen liittyen sekä liitteenä olevaan toimeenpanosuunnitelman aihetta koskevaan osuuteen.

NÄE toteaa, että lainsäädäntöä tulisi yhdenmukaistaa potilas- ja asiakasturvallisuuden sekä omavalvonnan osalta. NÄE ry:n asiantuntijat ovat tarvittaessa mielellään mukana kokonaisuuteen liittyvän lainsäädännön valmistelutyössä.

NÄE lämpimästi kannattaa strategiaan sisältyvää esitystä aluehallintovirastojen lupa- ja valvontaosastojen ja Valviran toiminnan yhdistämisestä yhdeksi valtakunnalliseksi organisaatioksi 2023 alkaen. Samassa yhteydessä uudistuvan valvontalainsäädännön peruseriaatteena tulee olla yksityisen ja julkisen palvelutuotannon yhdenmukainen valvonta.

Toimintansa 1.1.2023 käynnistävät hyvinvointialueet ovat keskeinen tekijä asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian toteuttajina. Alueet eivät kuitenkaan ole yksin, vaan strategiassa mainitun mukaisesti yhteinen turvallisuustavoite ylittää julkisen ja yksityisen palvelutuotannon rajat. NÄE esittääkin, että hyvinvointialueita kannustetaan jo valmisteluvaiheessa ottamaan myös yksityisten toimijoiden edustajia mukaan oman alueensa turvallisuusstrategian suunnitteluun ja jalkauttamiseen.

Tast Panu
Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry